

PORTRET

PIET VANTHEMSCHE

Leeftijd: **60**
Opleiding: **dierenarts**
Carrière: **dierenarts, kabinetschef,
grondlegger FAVV, voorzitter
Boerenbond, vanaf 1 januari 2016:
voorzitter Wit-Gele Kruis**

Piet Vanthemsche neemt afscheid als voorzitter van Boerenbond

Goede relaties in de voedselketen essentieel

Carrièrewissels zijn Piet Vanthemsche niet vreemd. Na acht jaar stopt hij als Boerenbond-voorzitter. Het ketenoverleg, de uitvoering van Natura 2000, maar ook de economische laagconjunctuur noemt hij tekenend voor zijn voorzitterscarrière.

tekst **Annelies Debergh**

Terwijl Brussel met Agribex weer gonst van de drukte, krijgt de agenda van – inmiddels voormalig – Boerenbond-voorzitter Piet Vanthemsche in december meer lucht. De dag van de afspraak staat voor hem nog een bijeenkomst van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, kortweg SALV, op het programma. Een van de laatste van onnoemelijk veel afspraken als voorzitter van Boerenbond.

Net vóór zijn zestigste verjaardag rondt hij zijn taken af bij de Belgische belangenbehartiger voor de Vlaamse land- en tuinbouw. Net in het jaar dat de organisatie haar 125e verjaardag viert, geeft Vanthemsche het stokje door aan Sonja De

'Ik geloof in de toekomst van onze voedingssector in Vlaanderen'

Becker, de eerste vrouwelijke voorzitter in de geschiedenis van Boerenbond. De beslissing om een stap opzij te zetten is weloverwogen. 'Het is eigen aan mezelf', klinkt Vanthemsche over zijn afscheid. 'Ik hou van verandering en ben niet bang om over te schakelen naar andere functies. Dat doe ik nu gewoon opnieuw.'

Ook zijn functies voordat hij Boerenbond-voorzitter werd, zijn talrijk. Behalve kabinetschef was Vanthemsche – van opleiding dierenarts – ook grondlegger van het Federaal Agentschap voor de Voedselvei-

ligheid (FAVV) en bouwde hij het geneesmiddelenagentschap FAGG uit.

Wisselwerking basis en bestuur

In 2007 zette Vanthemsche de stap naar Boerenbond, met een open vizier. Een echte opdracht had hij niet voor ogen, maar hij zag wel werk voor een open communicatie bij de organisatie. 'Er zijn veel inspanningen gebeurd om goed te communiceren met onze leden', klinkt het daarover. 'Om een goede bestuurlijke werking uit te bouwen is het belangrijk dat je mensen met elkaar verbindt en een goede wisselwerking creëert tussen bestuurders en de basis in het veld.'

Dat dat proces niet van een leien dakje loopt, erkent Piet Vanthemsche. 'Op bestuursniveau krijg je regelmatig te maken met lange beslissingsprocessen en daarvoor draagvlak creëren vanuit de basis is belangrijk, maar niet altijd vanzelfsprekend.'

Het bestuur werd gestroomlijnd en wendbaarder gemaakt en zo ook afgestemd op de noden van vandaag. 'Vanuit de sector wordt het belang van gedreven bestuurders vaak onderschat. Ik heb een fantastisch team gehad. Ik acht me gelukkig dat ik met veel goed opgeleide mensen heb kunnen samenwerken.'

Een moeilijkheid in het besturen is volgens Piet Vanthemsche om de eenheid te bewaren. 'Binnen de bestuursfuncties moet je hard met elkaar kunnen discussiëren, maar naar buiten toe is het belangrijk om met één stem te spreken. Maar onderschat de druk niet die soms bij de bestuurders komt te liggen. De druk daar is minstens zo groot als de druk die ik kon voelen. Blijven investeren in goede

bestuurders is van ontzettend groot belang voor de landbouwsector.'

Van alle bestuurlijke taken die Vanthemsche in die acht jaar heeft waargenomen, schuift hij het ketenoverleg naar voren als een van de belangrijkste dossiers. 'We hebben goede relaties in de voedselketen opgebouwd en ik geloof echt dat investeren en discussiëren binnen de keten essentieel is voor onze landbouwsector.'

Vanthemsche gelooft dan ook rotsvast in het slagen van deze missie. 'We hebben een van de best presterende voedingsindustrieën in de wereld. Het is belangrijk om te investeren in goede relaties met onze afnemers, opdat we elkaars problemen kennen en erkennen. Het ketenoverleg is uitgegroeid tot een van de speerpunten in het landbouwoverleg. Die overlegstructuur is uniek in Europa en ik verwacht dat daar de komende tijd nog meer resultaten worden geboekt.'

Maatschappelijk draagvlak

Dat overleg en het zoeken naar compromissen zocht Vanthemsche ook met maatschappelijke organisaties op. Hij noemt niet alleen de milieubeweging, maar ook organisaties rondom dierwelzijn en vegetarisme. 'Het middenveld is zeer divers geworden en is de afgelopen jaren meer en meer aanwezig geworden in onze maatschappij. Als je maatschappelijk draagvlak wilt creëren voor landbouw, dan moet je met elkaar in overleg. En dat moet gebeuren nog voor je naar de politiek stapt.' Belangenverdediging is in die zin complexer geworden, stelt Vanthemsche. 'Vanuit de basis is er de verwachting dat je straffe taal spreekt, maar de kracht van binnenuit zit in de kennis van onze organisatie.'

'De economische laagconjunctuur van een aantal landbouwsectoren heeft het meest gewogen.' Daarmee noemt Vanthemsche het moeilijkste onderdeel van zijn voorzitterschap. 'We beleven zeer moeilijke tijden in de veehouderij. Maar aan de markt kunnen we niets veranderen. Dat vond ik het meest frustrerend.' Ook de implementatie van Natura 2000 vond Vanthemsche ingrijpend. 'Er waren

bedrijven die plots code rood kregen en hun toekomstplannen in duigen zagen vallen. Andere bedrijven kregen code oranje, waardoor ook daar sommigen een streep kunnen trekken door hun toekomstplannen. Dat heeft mensen gechoqueerd. De impact van het dossier Natura 2000 zal finaal vele malen groter zijn dan de impact van het MAP, de mestwetgeving.'

Diversificatie voor vleesvee

Vanthemsche zoomt per sector kort in op de belangrijkste dossiers. 'Het behoud van de gekoppelde premie in de vleesveehouderij was niet eenvoudig, maar dat is wel gelukt. Er zijn stappen gezet op het vlak van transparantie van de slachthuizen en er is werk gemaakt van een dossier voor de geografische oorsprongbenaming van het Belgisch witblauw.'

Toch ziet Vanthemsche daar nog verdere evoluties. 'Vleesvee is nog een uitgesproken Belgische markt. België exporteert nog te weinig rundvlees.' Diversificatie is daarin een grote uitdaging voor de Belgische vleesveehouderij, benadrukt hij. 'Het Belgisch witblauw is decennialang het product bij uitstek geweest van de

'Niet langer groeien om te groeien, maar nadenken over winstgevende groei'

vleesveehouderij. Maar de vleesconsumptie staat onder druk. Diversificatie zou de sector kunnen helpen. Witblauwvlees is een hoogwaardig product, maar met de nadruk op smaak en beleving liggen er ook voor andere rassen kansen op de Belgische markt. Ik hoop dat de vleesveesector voldoende inziet dat er een moment komt waarop je moet diversifiëren.' Vanthemsche weet dat die keuze moeilijk is. 'Het is niet gemakkelijk om als veehouder die slag te maken en daar vroeg genoeg op in te spelen. Voor Boerenbond is de vraag: hoe kunnen we dat zo goed mogelijk omkaderen?'

In de melkveehouderij legt de huidige economische crisis de aandacht op enkele belangrijke actiepunten. 'We moeten goed nadenken over onze bedrijfsmodel-

len. De huidige economische situatie toont hoe belangrijk het is om reserves te hebben om deze perioden te kunnen overbruggen.'

Aan de overgangsjaren richting het post-quotumtijdperk wil Vanthemsche geen woorden meer kwijt. 'We zitten nu in een vrijproductie-omgeving en komen uit op andere elementen die de productie zullen beperken.' Vanthemsche wijst op grond, arbeid en kapitaal. Groei komt daarbij volgens Vanthemsche in een ander perspectief. 'Het is niet groeien om te groeien. De sector moet nadenken over winstgevende groei. De eerste vraag is: heb ik het bedrijf goed op orde? Dat betekent inzicht hebben in de cijfers en dan op die basis keuzes maken. Kostenbeheersing wordt daarbij het item van de toekomst.'

Moelijke tijd familiale bedrijven

De wijzigingen aan afnemerszijde moeten producenten van melk ook doen nadenken over hun positionering in de markt. 'De relatie tussen producenten en afnemers komt meer onder druk. We zien nu dat jarenlange relaties abrupt worden opgebroken. Zo ontstaat een heel andere context voor producenten.'

In het algemeen ziet Vanthemsche nog veel veranderingen op de verschillende landbouwsectoren afkomen. 'Het is een moeilijke tijd voor familiale bedrijven om staande te blijven. De duurzame ontwikkeling en de stabilisering van het familiale landbouwincome zijn twee facetten die van belang zijn voor het voortbestaan van onze bedrijven.'

Ondanks het huidige economische klimaat houdt hij vertrouwen in de landbouw. 'Ik geloof echt in de toekomst van onze voedingssector in Vlaanderen.' |

Peter Broeckx over Piet Vanthemsche

Huidig CRV-voorzitter Peter Broeckx werkte zes jaar lang nauw samen met Piet Vanthemsche binnen Boerenbond. Vijf jaar was dat als ondervoorzitter van de organisatie. 'Ik ben vereerd te hebben mogen leren van zijn visie en leiderschap over alderhande dossiers', kijkt Broeckx terug op die tijd. Als een tandem kon hij met Piet Vanthemsche samenwerken. 'Piet Van-

themsche is een man die keuzes durft te maken. Hij beschikt over een hoog intelligentieniveau en is in staat om zaken goed te analyseren. Vervolgens durft hij een duidelijke lijn te kiezen. Als de lijn eenmaal is gekozen, dan is hij de man die de keuze naar buitenaf ook eenduidig verdedigt. In die zin heb ik veel van hem geleerd.'